

poprzedni nr oc - 477/1109

IV 115
4/2

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Foruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

Strena z Wieszakowskiej

87-300 Brodnicze

Język Wulkanowski

87-300 Brodnicze

poza Pom.
Sochaczew Ostrów Maz.
262-AK
+ Mieszkowski Eugeniusz
ps. „Skowronek”, Opoczniki
M-477/1109 Pom.¹

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Miejskowski Eugeniusz

JiK-444/1103 Pom.

pora Pom. Sochaczew - Ostrów Mazow.

I./1. Relacja *k. 2 s. 1-2*

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację *k. 2 s. 1-2*

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ...

IV. Korespondencja

.....
.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne *k. 1*

VI. Fotografie *dwie i kompozycje*

1 p. Relacja - Mieszkowski Eugeniusz

1. Relacja o konspiracyjnej działalności Eugeniusza Miesko-Mieszkowskiego napisana przez Mieczysława Sebieskiego wraz z listem przewodnim Zomy-Trewy - 2 9.05.19 92 r. rękopis, oryg.

k. 2 s. 1-3

Pol. N-477/1109

d. 532/A/92 insp. Prokurca
Prokurca, 9.05.1992 r

2/1/1

Szanowna Pani!

Przesyłam dane o pracy s.p. męża moim
Engelismu Mienkowskiemu oficjne 67 pp.

Jak to się stało, że Fundacja zainteresowała się
jego osobą. Materiały o jego działalności zdobyłam
od por. Mieczysława Lebedzińskiego, który opracował
i wydrukował w "Głose Oskowi" wydanej przez Towar-
zystwo Miłośników Ziemi Oskowskiej.

Jestem bardzo wdzięczna Pani za to, że pamięta
o nim. Zostanie utrwalona w Słowniku Konspiracji
Pomorskiej, również takie ma to. Serdecznie dziękuję.

O sobie nie ciekawego nie pisz. Arentowana zosta-
łam 10 kwietnia 1940 r. przez gestapo i przewiezona
do obozu koncentracyjnego w Ravensbrück, gdzie
przeżywałam do końca wojny.

Łączę serdecznie pozdrowienia

Irena Mienkowska
87-300 Prodnica
ul. Michaliewa 3 m.3

czytania 22

3/1/2

Eugeniusz Ludwik Marian Mienko Mienkowski, ur. 14. VII. 1907 w Warnani, syn kucharza i klatamy z d. Teysu (matka była francuzką). Ukończył Korpus Kadetów Nr 2 w Chetmie na Pomorzu w roku 1928, a 15 sierpnia 1930 r. otrzymał promocję oficerską w szkole Podchorążych Piechoty w Ostrowi Mazowieckiej i przydzielony do 67 pułku piechoty w Brduniu.

W latach 1933-1937 w stopniu porucznika pełnił obowiązki instruktora i dowódcy plutonu w Dymaszynym Kuracie Podchorążych Rezerwy przy 67 p.p. - 4 Brygada Piechoty. Następnie w Korpusie Kadetów Nr 2 w Chetmie, a w Korpusie Kadetów Nr 1 we Lwowie. W roku 1937 otrzymał awans do stopnia kapitana i przeniesienie do uciążliwego pułku 67 na stanowisko dowódcy kompanii c.k.m.

W wojnie obronnej 1939 r. walczył w składzie 67 p.p. dowódcą 1 kompanii ciekich karabinów maszynowych.

„Szykując się z kpt. E. Mienkowskim w I batalionie jako młody oficer i obserwując jego siłę w tych trudnych dniach walki potwierdzam jego dzielność, fachowość w prowadzeniu kompanii. Kapitan E. Mienkowski cieszył się uznaniem szeregów wśród kadry i żołnierzy. Zdyscyplinowany, sumienny i lo. koleżeńki” - słowa pte rezerwy w Warnianinie.

Po kapitulacji Warniany prowadził jeszcze walkę w Puncy karpieskiej. Po wyzwoleniu aresztacji, z podziemia ukrył broni, rozwinął kompanię i podjął w powiecie Sodaciewskim organizowanie antyhitlerowskiego ruchu oporu. Wyznaczony przez dowódcę 242 na stanowisko komendanta Obwodu Soczociew („Skowronki”) pełnił te funkcje do końca 1940 r.

W styczniu 1941 r. został przeniesiony na stanowisko komendanta
ZWZ Obwodu Ostrowo Mazowiecki („Opowenik”) W sierpniu 1941 r.
wydarł rękaw nakoszycej udzielał pomocy jańcom nadzieńskim
pobytującym na terenie okupacyjnego powiatu ostrowskiego

Przeprowadził integrację umyslnik działających w powiecie ostro-
skim organizacji konspiracyjnych. Był związany z przebiegiem
zamieszanie i wykontaktowania. Prowadził także w namierzaniu
kontaktów z podwładnymi i z ludnością cywilną. 3 maja 1943 r.
otrzymał stopień majora. Miał pseudonimy: „Licek”,
„Rybak”, „Osa”, „Ostny”. 27 maja tego roku o godz. 23³⁰
śmierć w wyniku w zasadce w pobliżu siedziby władz okupacyjnych
zginął przez komunistów.

Przeniesiony do W-ny mieszkał w tymczasowej przy ul. E. Plater
29 maja 1943 r. 2 czerwca 1943 r. poddany jako Józef
Nowakowski na warszawskich Powązkach przez ppłk Bron-
niana Patkiewicza ps. „Wieszczyca”

Po wyroku ekshumowany i przeniesiony do grobowca
rodinnego na Powązkach.

Opracował Mirosław Hebidziński 1901.

II. Materiały uzupełniające relację - Mieszkowski
Eugeniusz:

1. Wulkaniski Jerzy, Mjr Eugeniusz Mieszkowski,

[w:] Aby pamiętać o nich nie zapomina, Brodnice
2000 r.

kl. 2 s. 1-2

Wulkaniski Jeszy, Aby pamięć o nich nie II/1
zginęła, Brodnica, 2000

Rozdział 31.

Major

Eugeniusz Mieszkowski

Eugeniusz Ludwik Mieszkowski urodził się 14 czerwca 1907 roku w Warszawie jako syn Ludwika i Katarzyny z domu Teysou. W 1928 ukończył naukę w Korpusie Kadetów Nr 2 w Chełmnie. Promocję oficerską otrzymał 15 sierpnia 1930 roku w Szkole Podchorążych Piechoty w Ostrowi Mazowieckiej i jako podporucznik przydział do 67 Pułku Piechoty w Brodnicy. Od 1933 do 1937 w stopniu porucznika pełnił funkcję instruktora i dowódcy plutonu w Dywizyjnym Kursie Podchorążych Rezerwy przy 67 Pułku Piechoty. Przez krótki czas był wykładowcą w Korpusie Kadetów Nr 1 we Lwowie. W 1937 otrzymał awans do stopnia kapitana i przeniesienie do macierzystego 67 PP na stanowisko dowódcy kompanii ciężkich karabinów maszynowych. Podczas wojny obronnej 1939 roku dowodził 1 kompanią ckm. Po kapitulacji Warszawy prowadził walkę w Puszczy Kampinowskiej. Po wyczerpaniu amunicji 2 października 1939 ukrył broń, rozwiązał kompanię i podjął w powiecie sochaczewskim organizowanie anty-hitlerowskiego ruchu oporu. Wyznaczony przez dowództwo Związku

II/2

Walki Zbrojnej na stanowisko komendanta Obwodu Sochaczew – pod pseudonimem „Skowronek” – pełnił tę funkcję do końca 1940 roku. W styczniu 1941 został przeniesiony na stanowisko komendanta Obwodu ZWZ-AK Ostrów Mazowiecka (ps. „Opocznik”). Przeprowadził integrację wszystkich działających w powiecie ostrowskim organizacji konspiracyjnych. W tym czasie używał pseudonimów „Ziemia”, „Rybak”, „Osa” i „Ostry”. W dniu 3 maja 1943 otrzymał awans do stopnia majora. 7 maja 1943 o godz. 23.30 został śmiertelnie ranny w zasadzce w pobliżu nadleśnictwa Jegiel. Przewieziony do Warszawy zmarł w szpitalu przy ulicy Emilii Plater 29 maja wieczorem. Dnia 2 czerwca 1943 roku pochowany jako Józef Nowakowski na Powązkach w Warszawie przez ppłk. Bronisława Patlewicza ps. „Niecuj”. Po wyzwoleniu ekshumowany i przewieziony do rodzinnego grobowca na tym samym cmentarzu.

W kościele w Ostrowi Mazowieckiej znajduje się tablica pamiątkowa z następującym napisem:

„Ś.P.
MAJOROWI EUGENIUSZOWI ODROWĄŻ-MIESZKOWSKIEMU
KOMENDANTOWI OBWODU ARMII KRAJOWEJ OSTRÓW MAZOWIECKA,
POLEGŁEMU W MAJU 1943 ROKU W OBRONIE SUWERENNEJ POLSKI
POŚWIĘCAJĄ TĘ TABLICĘ
KOLEDZY Z KORPUSU KADETÓW NR 2 W CHEŁMNIE,
ŻOŁNIERZE 67 PP W BRODNICY,
ŻOŁNIERZE ARMII KRAJOWEJ OBWODU „OPOCZNIK”
OSTRÓW MAZOWIECKA”

1. Mieczysław Lebedziński „Eugeniusz Mieszkowski”, artykuł zamieszczony w „Głosie Ostrowi”, Ostrów Mazowiecka 1979, s. 146-147.
2. Jerzy Wultański „Aby pamięć o Nich nie zaginęła - mjr Eugeniusz Mieszkowski”, (w) „Ziemia Michałowska” nr 3 z 19 II 1995.

T: M. 477/1109 Pom.

poza Pom.

Mieszkowski Eugeniusz
Karty informacyjne
k. 1

+ Mieszkowski Eugeniusz
ps. „Skowronki”, „Opowielki”

poze Bom.
LW2-17K

1

zob. Jerzy Wultanski, Aby pamiętać
o nich..., Brodnica 2000,
s. 170

W. III' 14

Mieszkowski Eugeniusz

